

انقلاب اسلامی و عالم معنا

نقش عوامل معنوی در پیروزی و تداوم انقلاب اسلامی

منوچهر محمدی

www.ketab.ir

شماره ردیف ۱۶۸۶

علوم سیاسی - ۸۸

۱۴۰۲۰۴۵

انقلاب اسلامی و عالم معنا | نقش عوامل معنوی در پیروزی و تداوم انقلاب اسلامی | منوچهر محمدی
 ناشر: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام | ویراستار: زهره زارع مهرآباد
 طرح جلد: امین محمدلو | چاپ یکم پاییز ۱۴۰۲ | شمارگان: ۵۰۰ | چاپکو | قیمت: ۱۱۵۰۰۰ تومان

<p>WWW.HATIF.IR @HATIF.IR</p>	<p>قم، خیابان شهیدا، کوی ۲۴، پلاک ۳۸، کدپستی: ۳۷۱۸۵۱۶۱۱۶ تلفن: ۰۲۵۲۳۷۴۲۳۲۶</p>	
-----------------------------------	---	---

Muhammadi, Manuchehr

- سرشناسه : محمدی، منوچهر، ۱۳۱۸ -
 عنوان و نام پدیدآور : انقلاب اسلامی و عالم معنا: نقش عوامل معنوی در پیروزی و تداوم انقلاب اسلامی / منوچهر محمدی؛ ویراستار زهره زارع مهرآباد.
 مشخصات نشر : قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام، ۱۴۰۲.
 مشخصات ظاهری : ۱۷۶ص.
 فروست : مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام: علم و سیاست: ۸۸
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۴۴۴-۳۳۸-۵
 وضعیت فهرستنویسی : فیبا.
 یادداشت : کتابنامه.
 موضوع : ایران -- تاریخ -- انقلاب اسلامی، ۱۳۵۷. Iran -- History -- Islamic Revolution, ۱۹۷۸
 ایران -- سیاست و حکومت -- ۱۳۵۷ -- Iran -- Politics and government -- ۱۹۷۸
 شناسه افزوده : مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام
 رده‌بندی کنگره : DSR1۵۵۳
 رده‌بندی دیویی : ۰۸۳/۹۵۵
 شماره کتاب‌شناسی ملی : ۹۴۰۹۳۷۹

همه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

۹	مقدمهٔ معاونت پژوهش
۱۳	پیشگفتار
۱۷	مقدمه

فصل اول

عالم معنا (کلیات)

۳۱	تعاریف
۳۵	عالم معنا و مترادفات
۳۵	۱. عالم غیب
۳۶	۲. عالم ملکوت
۳۷	۳. قرآن و عالم معنا
۳۹	۴. معنویت و عالم معنا در اندیشهٔ لیبرالیسم
۴۱	۵. معنویت در اندیشهٔ سکولاریسم
۴۴	۶. عقلانیت معنوی
۴۶	۷. مؤلفه‌های قدرت در عالم معنا
۴۷	امدادهای الهی
۴۸	۸. عالم معنا از دیدگاه امام خمینی <small>علیه السلام</small>
۵۳	اول. شناخت امام معصوم
۵۳	دوم. توسل به معصومین <small>علیهم السلام</small>
۵۳	سوم. نقش دعا
۵۵	چهارم. سیاست و عرفان

فصل دوم

نقش عالم معنا در پیروزی انقلاب اسلامی

۱. چرا انقلاب اسلامی در ایران رخ داد؟ ۵۷
۲. مکتب انقلاب اسلامی ۶۱
۳. رهبری امام خمینی ۶۵
۴. نقش مردم ایران در انقلاب ۷۶

فصل سوم

نقش عالم معنا در تداوم انقلاب اسلامی

- بخش اول: منازعات قومی ۹۲
۱. نقش معنویت دینی و باورهای معنوی در حل منازعات قومیتی ۹۴
- بخش دوم: بحران ترور و تروریسم ۹۷
۱. گروه فرقان ۹۹
۲. سازمان مجاهدین خلق ایران (مخالفین) ۹۹
۳. سازمان پیکار (پیکار در راه آزادی طبقه کارگر) ۱۰۰
۴. باند ترور مهدی هاشمی ۱۰۱
۵. نقش معنویت و عالم معنا در مدیریت بحران ترور ۱۰۲
- بخش سوم: کودتاهای نظامی ۱۰۸
۱. کودتای نقاب (معروف به کودتای نوژه) ۱۰۹
۲. کودتای معروف به قطب زاده / شریعتمداری! ۱۱۰
۳. کودتای شبکه نظامی حزب توده ۱۱۲
۴. نقش معنویت و امداد غیبی در کشف توطئه کودتا ۱۱۴
- بخش چهارم: تجاوزات نظامی ۱۲۰
۱. تجاوز آمریکا به صحرای طبس ۱۲۱
- نقش معنویت و امدادهای غیبی در شکست عملیات طبس ۱۲۲
۲. جنگ تحمیلی ۱۲۵
- بخش پنجم: فتنه‌ها ۱۳۶

۱. فتنه آیت الله شریعتمداری (مرجع تقلید) ۱۳۷
۲. فتنه قائم مقام رهبری ۱۳۸
۳. فتنه ۸۸ (جنبش سبز) ۱۴۱
۴. نقش معنویت در خنثی سازی فتنه ها ۱۴۴
- جمع بندی و نتیجه ۱۵۲
- منابع و مآخذ ۱۶۱
- سایر منابع ۱۶۵
- نمایه ها ۱۶۹

مقدمهٔ معاونت پژوهش

حقیقت اصیل‌ترین، جاودانه‌ترین و زیباترین راز هستی و نیاز آدمی است که سلسلهٔ مؤمنان و عالمان صادق چه جان‌ها که در راه آن نباخته، و جاهلان و باطل‌پرستان چه توطئه‌ها و ترفندها که برای محو و مسخ آن نساخته‌اند. چه تلخ واقعیتی است مظلومیت حقیقت، و چه شیرین حقیقتی است این واقعیت که در مصاف همیشگی حق و باطل، حق سربلند و سرفراز است و باطل از بین رفتنی و نگونسار. این والا و بالانشینی حقیقت، گذشته از سرشت حق، وام‌دار کوشش‌های خالصانه و پایان‌ناپذیر حقیقت‌جویانی است که در عرصهٔ نظر و عمل کمر همت محکم بسته و از دام و دامنهٔ دنیا رسته‌اند، و در این میان، نقش و تأثیر ادیان و پیامبران الهی، و به‌ویژه اسلام و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و جانشینان برحق و گرامی او علیه السلام، برجسته‌ترین است.

دانشمندان نام‌آور شیعه رسالت خطیر و بی‌نظیر خویش را بهره‌گیری از عقل و نقل و غوص در دریای معارف قرآن و برگرفتن گوهر ناب حقیقت از سیرهٔ آن پیشوایان و عرضهٔ آن به عالم بشری و دفاع جانانه در برابر هجوم ظلمت‌پرستان حقیقت‌گریز دانسته و در این راه دیده‌ها سوده و جان‌ها فرسوده‌اند. اکنون در عصر بحران معنویت که دشمنان حقیقت و آدمیت هر لحظه با تولید و انتشارِ فرزون از شمار آثار نوشتاری و دیداری و به‌کارگیری انواع ابزارهای پیشرفتهٔ سخت‌افزاری و نرم‌افزاری در عرصه‌های گوناگون برای سیطره بر جهان می‌کوشند، رسالت حقیقت‌خواهان و اندیشمندان حوزوی و دانشگاهی، به‌ویژه عالمان دین، بس عظیم‌تر و سخت‌دشووارتر است.

در جهان تشیع، پژوهشگران حوزوی در علوم فلسفی و کلامی، تفسیری و حدیثی، فقهی و اصولی و نظایر آن کارنامه درخشانی دارند، و تأملات ایشان بر تارک پژوهش‌های اسلامی می‌درخشد. در زمینه علوم طبیعی و تجربی و فناوری‌های جدید نیز پژوهشگران ما تلاش‌هایی چشمگیر کرده، گام‌هایی نویدبخش برداشته و به جایگاه درخور خویش در جهان نزدیک شده‌اند، و می‌روند تا با فعالیت‌های روزافزونشان مقام شایسته خویش را در صحنه علمی بین‌المللی باز یابند. ولی در قلمرو پژوهش‌های علوم اجتماعی و انسانی تلاش‌های دانشمندان این مرز و بوم آن‌گونه که شایسته نظام اسلامی است به بار ننشسته، و آنان گاه به ترجمه و اقتباس نظریات دیگران بسنده کرده‌اند. در این زمینه کمتر می‌توان رد پای ابتکارات و به‌ویژه خلاقیت‌های برخاسته از مبانی اسلامی را یافت و تا رسیدن به منزلت مطلوب راهی طولانی و پرچالش در پیش است. از این روی، افزون بر استنباط، استخراج، تفسیر و تبیین آموزه‌های دینی و سازماندهی معارف اسلامی، کاوش در مسائل علوم انسانی و اجتماعی از دیدگاه اسلامی و تبیین آنها از مهم‌ترین اهداف و اولویت‌های مؤسسات علمی به‌ویژه مراکز پژوهشی حوزه‌های علمیه است.

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی^(ع) در پرتو تأییدات رهبر کبیر انقلاب اسلامی و حمایت‌های بی‌دریغ خلف صالح وی، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای^(ع) از آغاز تأسیس بر اساس سیاست‌ها و اهداف ترسیم‌شده از سوی حضرت آیت‌الله محمدتقی مصباح یزدی^(ع) به امر پژوهش‌های علمی و دینی اهتمام داشته و در مسیر برآوردن نیازهای فکری و دینی جامعه، به پژوهش‌های بنیادی، راهبردی و کاربردی پرداخته است. معاونت پژوهش مؤسسه برای تحقق این مهم، افزون بر برنامه‌ریزی و هدایت دانش‌پژوهان و پژوهشگران، در زمینه نشر آثار محققان نیز کوشیده و بحمدالله تاکنون آثار ارزنده‌ای را در حد توان خود به جامعه اسلامی تقدیم کرده است.